

Előfizetési díjak:
(helyben házhöz és vi-
dékre postán küldve)
Egész évre 4 frt.
Fél " 2 "
Negyed " 1 "

Kiadóhivatal:
Hirsch A. könyvkereske-
dése a főtéren.

A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztő-
séghez, a pénzküldemények a
kiadóhivatalhoz küldendők.

HUNYAD.

VEGYES TARTALMU MEGYEI HETI KÖZLÖNY.

Megjelen
MINDEN SZOMBATON.

Hirdetések közlési díja
árszabály szerint.
Bélyegdíj minden egy-
szeri közlésnél 30 kr.
Sokszori hirdetéseknel
kedvezmény.

Hirdetések a kiadóhiva-
talhoz czímzendők.

Nyiltér soronként 20 kr

A nagyvilágból.

Gr. Festetich Andor földmívelésügyi mi-
nister letette a hivatali esküt ő felsége előtt,
Wekerle miniszterelnök jelenlétében. A hét leg-
nevezetesebb eseménye, melylyel a lapok ál-
landólag foglalkoznak, a belügyminister erdély-
részi utazása. Meg van állapítva, hogy a ro-
mánok tüntetőleg távol tartották magokat tőle.
Csakis Dézsén értekezett két román ügyvéd-
del; ugyanott fogadta Szabó szamosujvári gör.
kath. püspök látogatását, a melyet viszonzott
is. Nagy-Szebenben a tiszteletére rendezett
vacsorán részt vett Román Miron érsek és
Kozma Párthén az Albina igazgatója. A mi-
nister és érsek kölcsönösen felköszöntötték
egymást.

A minister fogadtatása kétségkívül legfé-
nyesebb volt Hunyadmegyében. Itt minden
állomáson nagy tömegben vett részt a román
nép is. A hatóságok tisztelgéseinel azok román
nemzetiségű tagjai is részt vettek. Ismételjük
azonban, hogy a román felekezetek papjai
sehol sem jelentek meg. A minister nyilatko-
zatai a kolozsi programbeszéd szellemében
voltak tartva mindenütt. Az állam és alkot-
mány tekintélyét és a szabadelvű haladást
mindenütt kiemelte. A közigazgatási reformról
is többször nyilatkozott. A néppel szemben
erélyes, de tapintatos és igazságos eljárást
ajánlott.

— A törvényhozás őszi ülésszaka, a mint
írják, leginkább igazságszolgáltatási törvény-
javaslatokkal fog foglalkozni.

— Ismételve merültek fel bizonyos kor-
mányváltozási hírek. Gr. Kálnoky külügyi-
ministertől rossz neven vették volt, hogy állítólag
beléavatkozott a magyar egyházpolitikai küz-
delembe, még pedig a kormányellenes pártnak
kedvezve. Ebből kifolyólag irták egy időben,
hogy le fog mondani. Ezeket a feltevéseket

A „Hunyad” tárczája.

Juliális Pujon.

A puji önkéntes tűzoltó-egylet minden évben ren-
dez egy nyári táncmulatságot. Ezen szokásnak hódolva,
f. hó 14-én rendezett egy juliális. Mondják, hogy az
ilyen időtöltéseket később, a nyár derekán szokták
rendezni, de a kánikulai hőségben fel akarták vidítani
a kedélyeket és a puji majálisoknak jó hírnevét öreg-
biteni. És ezen óhajuk teljesült is a derek pujiának,
mert a mulatság oly szépen sikerült, hogy ritkítom
a párját.

A meghívókat kézhez véve, már hetekkel azelőtt
sem beszélünk egyébről ebben az uborka-saisonban,
mint a puji majálisról. Mi dévaiak is igyekeztünk egy-
mást kapacizálni, hogy minél többen ránduljunk Pujra.
Egy-egy ilyen kirándulás felette alkalmas arra, hogy
a társaságot tömörítse, a kölcsönös sympathiat fejlessze
és a netán létező ellentéteket kiegyenlítse. Kölcsönös
tisztelet, egymás iránti bizalom, becsülés és jó egyet-
értés adja meg minden társaságnak belső értékét.

A jelzett nap délutánján kocsikon utaztak Déváról
Piskibe: özv. Mara Györgyné Margit, Tini, Ella és Ilona
leányaival, Bíró József nejevel, Csulay Lajos, Daniel
Imre, Csulay Sándor, Puy Zsigmond. Piskiben Naláczy
Géza nejevel és Baresay Margittal vártak a társaságra.
Itt jegyeket váltottunk a III. osztályú coupéba. Dél-

megczáfolták, de ujabban azt hányják szemére,
hogy tétlenül türi Romániának a mi ügyeinkbe
vegyülését. Nem lehetetlen, hogy szóvá teszik
ezt a delegációban is.

Gr. Khuen-Hédervári horvát báról is az
a hír terjedett el, hogy lemond. Közte és a
magyar kormány közt a viszony akkor hidegült
volna el, a mikor elfogadta a megbízást a ma-
gyar kormány alakítására. Minden lap kifejezi,
hogy kár volna elveszíteni őt a horvát báni
állásról, a melyet oly hazafiasan tölt be. A
kormány sem akarja bocsátani s ő maga is
kijelentette a horvát országgyűlésen, hogy
semmi oka sincs a lemondásra.

— Khina és Japán közt tényleg kitört a
háboru Korea félsziget miatt. Azon nagy félszi-
get Khina felsősége alatt áll, de Japán is ér-
dekelve van benne gyarmatai és kereskedelme
által. E czímen kívánt belésszólani némely kor-
mányzati ténybe.

Ezen megkezdődött háboru magában is
jelentékeny, mert a khinai birodalom rendkívül
nagy, de Japán sokkal jobban, európai minták
után van felszerelve. Még sokkal nagyobb je-
lentőséget nyer az által, hogy Khina pártján
Oroszország, Japán mellett Anglia, a két világ-
birodalom foglalt állást, ha egyelőre a háttér-
ben is. A melyik megvetetheti lábát Koreában,
annak nagy mértékben megerősödik ázsiai
uralma.

— A francia képviselőház még mindig
az anarchista törvényjavaslattal foglalkozik, még
pedig szenvedélyes jelenetek közt. Egyik ülés-
ben, mikor a sajtó korlátozására vonatkozó
szakaszt tárgyalták, a hirlapírók is belékiabál-
tak, a miért kiutasították őket. Később hiv-
ták vissza, de nem mentek.

— Az orosz trónörökös eljegyezte Alix
hesszeni hercegnőt. A lakodalom azonban ha-
lasztást szenved, a mint írják, azért, mivel a

után 4 órakor előrobogott a flüstös, hogy minket ki-
tűzött irányunk felé szállítson. Balázs Árpád állomás-
főnök rendkívül előzékeny és figyelmes volt a társaság
iránt, mert a waggon tetejét jó hideg vízzel locsoltatta,
hogy a rekkenő hőséget némileg száműzze. Ezen elő-
zékenységeért fogadja a derek állomásfőnök a társaság
köszönetét. Felmerült a látóhatáron László Zsigmond
délceg alakja, hamvasszürke hajával. Azt hittem,
hogy ezen hamvasszürke haj alatt, miként Diána
agyából, kipattan egy udvarias köszönet-féle szölam,
de az öreg Zsiga bátyánk a melegben úgy megaszaló-
dott, mint a ringlot.

Négy óra 20 perczkor felszálltunk a coupéba és
egy percz múlva háromszori csöngetés után megindult
a vonat lassú dübörgéssel. Flóra Jancsi zenekara pedig
rázendített a Rákóczi-indulóra. Zajos éljenzéssel, pezsgő
jó kedvvel ragadott tova a vonat. Tréfa, csevegés és
évelődés járta egész útunkban. A társaság két felé volt
oszlva és közbül Flóra húzta a népdalokat. Csulay a Pha-
raó-ivadékok közé telepedett és olajbarna arezával téve-
désbe ejtette a tárczairót, ki őt hirtelen karmesternek
nézte. A hőség kezdett hova-tovább intenzívebb lenni.
Horváth Camillo az orrcsipejét törülgette. Daniel Imre
zsebbevalójából formált főkötőt. Azonban a perzelő nap
nem lohasztotta le a kedélyeket. Vidám hangulat és
esupa kedélyesség uralgott a kis köztársaságban.

Igy gurultunk a kaláni állomásig, hol hozzánk
csatlakozott Tolnai János, Pietsch Sándor, Mailand

hercegnő vonakodik nyilvánosan áttérni a
keleti vallásra.

— A kolera Oroszországban a nagy me-
leg beállta óta erősebben terjed.

A belügyminister Hunyadvármegyében.

Alkenyér.

Hunyadvármegye közigazgatási tisztikara és kö-
zönsége úgy a vármegye területén, mint annak szék-
helyén a töle telhető fénnel és pompával akarta fo-
gadni Hieronymi Károly m. kir. belügyministert.

A megye határszéli állomására, Alkenyérre eléje
ment az érkező miniszternek a megye központi tiszti-
karából és számos másokból álló, mintegy hatvan főnyi
küldöttség, Hollaki Arthur alispán vezetése alatt. E
küldöttség tagjai közt volt br. Jósika Gábor körösbá-
nyai képviselő és br. Jósika Lajos nagybirtokos. Br.
Szentkereszty György főispán titkárja kíséretében Gyula-
fehérvárig utazott a minister elé. A küldöttség, melyhez
a kudsiri vasgyár tisztikara Sztrojnyi Románnal élén,
valamint a járási körjegyzők és községi bírók jelenté-
keny része is csatlakozott Fodor Gyula főszolgabíró
vezetése alatt, majdnem négy órányi időt töltött Al-
kenyéren a lehető legkellemesebben, hála Beiersdorf
gyártulajdonos és szeretetre méltó neje vendégszereteté-
nek. Beiersdorf az egész nagy társaságot magához
invitálta, s úgy a hogy lehető elhelyezte a két tágas
szobában és tornáczon; ételben, italban nem volt hiány,
kinek mi izlett, ahhoz nyulhatott; közben folytonosan
játszott a szintén Beiersdorf által megvendégelt kudsiri
zenekar; a kinek nagy melege volt lehűtőzhetett a
gyár kristálytisztá, hideg fürdőjében. Hogy toaszt is
volt bővében, azt mondanom sem kell; legnagyobb
hatást tett dr. Reichenbergernek a fiatalasághoz intézett
lelkésítő beszéde.

A küldöttség tagjai alig vették észre az idő mu-
lását, midőn a személyvonat után körülbelül egy jó
félórával jeleztek a minister külön vonatát. Sorakozott
is mindenki a Wirkler János állomásfőnök és Fodor
Gyula buzgalmából lobogódíszebe öltözött pályaudvar-
ban. Azután durrogtak a mozsarak, harsogott a „Rá-
kóczy induló”, hatalmas éljenek és sze treászákak resz-
kettetik a levegőt; azután megállott a vonat s annak
utolsó kocsijából kiszállott a minister, kinek kíséreté-
ben voltak br. Jósika Samu, volt államtitkár, Sándor

Gyula és Finna János. Egy szál cigánnyal várták a tár-
saságot. Valamelyik dudolgatta: „Egy szál cigány
hegedűl, Balogh Sándor ott hűsöl, egymagában egyedül,
pezsgőszől és cipőstül.” Tovább menve, elértük a kies
fekvésű Russot. Itt ifj. Buda Géza és Hollaki Zoltán
csatlakoztak a társasághoz. Buda Géza a hőség daczára
barnaszínű keztyűket viselt, Naláczy Géza irigységét
fel is keltette. (A két szorgalmas gazdának a nap heve
megbarnította manusait.) Brettyén özv. Pogány Al-
bertné szállott fel Béla és Árpád fiaival, továbbá id.
Buda Géza nejevel. Tovább karikázva elértünk Hát-
szegre. Itt az egész társaság leszállott szellőzni és hi-
deg vizet inni. Társaságunk itt is szaporodott. a meny-
nyiben útítársunk lett Bernád Miklósné három leányá-
val és Béla fiával. Bernád Etelka, a vármegye- és
jurista-bál egyik kedvence, üdvözlötetett a jeunesse
dorée által.

Néhány percznyi megállás után folytattuk útun-
kat. Az öreg Zsiga bácsit biztattuk, hogy készüljön
egy beszédre, mert Pujon fogadni fognak és úgy illik,
hogy válaszoljon. Az öreg úr gondterhes fejét tenye-
rébe hajtva, nagy eszméken jártatta gondolatait. Re-
mekműre készült, hogy Demosthenst is felülmúlja.
A bajesdi őrháznál felkaporodott egy első osztályú cou-
pébe: Kenderessy Ferencz azon hiszemben, hogy a
társaság a piros bársony üléseken izzad. Közeledtünk
Pujhoz. A társaság elcsendesedett, csak Zsiga bácsi
jelentős köbögései árúiták el, hogy nagy dolog van

Kis-kütküllömegei főispán, Gál Domokos alispán, dr. Mohai Sándor, Boneza Miklós, Potyondi aradi üzletvezető és több hirlapíró, köztük Kerekes Samu, a „Marosvidék“ szerkesztője, Sturm Albert a „Pester Lloyd“ főmunkatársa, sőt még Székely Bendegúz ur, a „Pesti Napló“ hírhedt riporterje és intervívolója is, ki hetekkel a miniszter körútja előtt bejárta az erdélyi részeket, tanulmányozva a román kérdést, elárassza a „Pesti Naplót“ „hiteles“ tudósításaival, s a társadalmi és politikai élet küzdelemén szereplő férfaink „szószérint“ idézett nyilatkozataival, kitolta deli természetét egy szalonkocsi ajtaján.

Hollaki Arthur lendületes szép beszédben üdvözölte a minisztert, ki válaszában megköszönte a szíves fogadtatást, melyet nem annyira magának, mint inkább azon szabadelvű eszméknek tulajdonít, melyeknek szolgálatára szegődött úgy ő, mint az egész kormány! Azután be lettek mutatva a miniszternek az alispán által Kapeza Gyula főjegyző, Lázár György tisztí főügyész, Fodor Gyula járási főszolgabíró, dr. Reichenberger Zsigmond kórházi főorvos, dr. Solyom-Fekete Ferencz törvényszéki elnök, dr. Szász Iván a kir. ügyészség képviselője, Andersen László pénzügyigazgató, Vályi Nagy Pál pénzügyigazgatói helyettes, Sztrojnyi Román, a kudsiri vasgyár igazgatója, Kun Róbert, a főrealiskola képviselője s több mások. Azután megnézte a miniszter a kenyérmezei emlékoszlopot, mely alkalommal a kellő magyarázatokat dr. Solyom-Fekete Ferencz adta meg.

Alkenyértől Dévág.

Szászvároson a városi képviselőtestület élén Acker Frigyes polgármester fogadta a minisztert magyar beszéddel; a Kun-collegium tanári kara, valamint a városi értelmiség számos tagja szintén kint volt; itt is történtek bemutatások. Azután tovább robogott velünk a vonat; kis vártatva Piskiben voltunk, hol nagyszámú és diszes közönség várta a vonatot s zajosan, lelkesen megéljenzte a leszálló minisztert, kit Barcsay Béla főszolgabíró fogadott üdvözlő beszéddel. E beszéddel szemben egyes kritikusoknak vannak kifogásaik, de mi, a magunk részéről, habár semmi okunk sincs Barcsay Béla főszolgabíró urnak gatszúlirozni, a beszédet egészen helyesnek, a helyzet komoly méltóságához mértnek találtuk, kivéve az „Erdélyország“ kifejezést, melyet csak az izgalomból kifolyó nyelvbőltsnak tartunk.

Piskiben üdvözölték a minisztert Barcsay Kálmán, br. Nopcsa Elek, gr. Thoroczkay Miklós képviselők, a vajdahunyadi vasgyár tisztviselői, Benedikty József birtokos, a puji, hátszegi, petrosenyi, vajdahunyadi járáások birtokosai közül többen; a miniszter itt is többeket mutatott be magának s többekkel beszélt.

A miniszter külön vonata délutáni 4 óra 40 perczkor robogott be a dévai pályaudvarba, mely zsufolásig megtelt a miniszter üdvözlésére kisetett diszes közönséggel. Flóra zenekara huzta a Rákóczyt, mely azonban elveszett a fel-fel harsogó éljenek közt. Issekutz Antal polgármester a városi tanács és képviselőtestület

készülében. Nemsokára hosszú fütty hallatszott, majd az állomásra robogtunk. Puy László és Török Béla jelentek meg fogadásunkra, de az üdvözlő beszéd elmaradt és László Zsigának sem nyilhatott meg a batiériája ünnepléses válaszára. Az állomásról szép fogatokon robogtunk be Pujra (de nem Pujba, se nem „Pujiba“). A kirándulók egyrésze Puy László birtokos, másrésze Török Árpád főszolgabíró vendégszerető házába szállásoltattak. Mindkét helyen pompás uzsonnával fogadták a hőségtől eltiikkadt vendégeket. László Zsigmond az ősi erényekre támaszkodva, nem fojthatta el a benne rekedt szuszt és a Rusztól kezdve compri-mált szóáradat kitört belőle, mint a vulkanizmus. Pohárköszöntőjében megemlékezett a tárt kapukról, melyek a régi vendégszeretnek a symbolumai, eltette Török Árpád főszolgabírót és családját. (De erről a „Déva és Vidéke“ már megemlékezett!)

Uzsona után a hölgyek toilletet tartottak és hajukat sütögették. A frou-frouk pajzánul incselkedtek homlokaikon. Este 9 óra felé aztán elindultunk a mulatság színhelyére. A Puy László földbirtokos telkén épült tizoltói szín zöld galyakkal, lampionokkal és nemzetiszínű lobogókkal volt feldisiztve igen izlésesen. A bejáratnál „Isten hozott“ feliratú diadalkapu volt felállítva. A szinben a bejáratnál szemben emelkedett a podium, hol a cigányok foglaltak helyet. A társaság hamarosan egybegyült és kezdetet vette a táncz. A fiatal emberek sürgölődtek-forgolódtek, mindenkit felkérve a tánczra. Itt ki kell emelnem Török Gézá, ki fáradhatatlan és előzékeny tánczosnak bizonyult be. Fiatalos tüzzel és a rendező hivatásával járó lelkesé-

lén szép beszéddel üdvözölte a minisztert, ki meghattottan válaszolt, megköszönte a nem várt fényes fogadtatást. A bemutatások után Réthi Lajos mutatta be a miniszternek a zászlók alatt kivonult ipartestületet s iparos ifjuságot, melyet Szóts Sándor elnök vezetett; bemutatta még a magyarnyelvi póttanfolyamra bejött tanítókat, kik önkénynt, minden kényszer nélkül siettek üdvözölni Magyarország belügyminiszterét, ki Szentiványi Gábor négyes fogatán hajtatott végig a nemzeti szintű zászlókkal diszitett utcákon a vármegyeházban levő szállására. Kevéssel megérkezése után fogadta a hatóságok és testületek küldöttségeit; tisztelgett pedig a református papság Bartha Lajos esperes vezetése alatt; a honvéd- és csendőrségi tisztikar Liszkay parancsnok által vezetve; a törvényhatósági tisztviselőket, továbbá az államépítészeti hivatal, valamint a posta- és távirdai tisztiket Hollaki Arthur alispán vezette; a pénzügyigazgatóság Andersen László, a tanügyi férfiak Réthi Lajos vezetése alatt tisztelgtek. Fogadta még a miniszter Déva város képviselőtestületét, az iparegyletet, az állami kohók s magán bányatársulatok küldöttségeit.

A miniszter Déván.

A küldöttségek fogadása után rövid pihenőre vonult vissza a miniszter termébe, majd napszálla után megtekintette a népkertet s élvezte a Várhegyről a páratlan szépségű elragadó kilátást. 8 óra körül gyülekezni kezdtek a közvacsorában résztvevők a vármegyeház nagytermében, melyben kétszáz emberre volt terítve; s mivel jóval többen akartak résztvenni a vacsorában, meg kellett még a szomszédos aljegyzői irodában is teríteni egy hosszú asztalt. A közvacsorán képviselve volt a vármegye minden járása és vidéke, különösen sokan voltak Déváról, Szászvárosról és Vajda-Hunyadról. A vacsorát Müllner Mihály szolgáltatta, s jóllehet sokkal többen ültek asztalhoz, mint a mennyien előjegyeztek magukat, s megfelelő pinczerek hiányában egy elsőrangú zenekar tagjai is hordták a stílus tálakat s váltottak tárgyért, általán véve sem kiszolgálát, sem étel ellen nagyobb panasza senkinek sem volt. A karzatot diszes hölgykoszoru foglalta el, figyelve a toasztokra és hallgatva az erkélyen elhelyezett katonai zenekar szép nótáit. -- Hieronymi Károly miniszter kevéssel 9 óra előtt lépett kíséretével a terembe, a belépőt hatalmas éljenek s a Rákóczy induló hangjai fogadták.

A toasztok sorát az első fogás után báró Szentkereszty főispán kezdte meg, ősi szokás szerint poharát emelve a királyra és fenséges családjára. Utánna Hollaki Arthur eltette a vármegye területén időző belügyminisztert.

Az alispán felköszöntőjére Hieronymi miniszter azt feleli, hogy erdélyi útjának ezen utolsó állomásáról kedves emlékeket visz magával, melyeket mindig hiven fog megőrizni keblében. A kormány ezentul fokozott mértékben fog ragaszkodni szabadelvű programjához, (Lelkes éljenzés) mert egyedül a szabadelvű intézményekkel lehet megállapítani Magyarország jövőjét. A vallás- és lelkiismereti szabadság megteremtése mellett,

déssel mindenkit igyekezett megtánczoltatni. Mikor ezt a jogászt láttam keringőzni, eszembe jutottak a régi idők, midőn még engem is az enthusiasmus hevített. (Közös átkunk nekünk házas embereknek, hogy mihelyt a három X-et eltánczoltuk, már nem fog rajtunk többé Terpsychere asszonyosság csábításaival.) A házas emberekért id. Buda Géza tett ki magáért, ki lankadatlanul sorra vette a hölgyeket. Dr. Lengyel József tizoltó főparancsnoki díszben szemlélt tartott és figyelt, hogy a lelkesedés tíze lángot ne fogjon és a tizoltói szint elperzselle. (Csupa arannyal volt egyenruhája diszitve, hogy önkéntelen Harun al Rasidra gondoltam.) Lengyel Jóska és Puy László, kik a rendezőség élén állottak, mindent elkövettek, hogy a jó kedvet éleszszék. Nem is került nagy fáradságukba, mert olyan kedélyhangulat uralta a társaságot, aminőnél jobbat kívánni sem lehet. Özv. Ponory Istvánné úrasszony, Hátszeg vidék tiszteletben megőszült matronája, oly fiatalos kedélyvel társalgott az őt környező úrhölgyekkel, hogy csupa gyönyörűség volt ránézni. Ragyogtak a szemei, midőn unokáit nézte a tánczban. Szép korban van, de a Gondviselés megáldotta derék gyermekekkel és szép unokákkal. De nem hiszem, hogy boldogabb lett volna valaki Mara Elluskánál és Ilonkánál. Mindketten első ízben vettek részt egy ilyen időtöltésben. Én nem tudok elképzelni boldogabb lényt a földön, mint a leánykát, ki először jelenik meg egy mulatságon. Mara Györgyné úrasszony is örömrőn úszik, midőn szép családját látja.

Az első négyest mintegy 60 pár tánczolta, ami sok egy vidéki majálison. Összesen négy quadrillet

szükséges közigazgatási intézményeinket oly jogbiztosítókkal körülövezni, hogy az ügyek intézésében egyéni önkény helyébe minden tekintetben a törvények uralma lépjen, (élénk tetszés és éljenzés) másfelől azonban állami épületünket ki kell építenünk abban az irányban, hogy itt az országban lehetetlenné váljak, hogy bárki bármilyen körülmények közt ennek az egységes államnak állami tekintélyét, törvényét és alkotmányát csak egy perezig is kétségbe vonja, (hosszantartó tomboló tetszés, éljenzés és taps) hogy ne legyen olyan kunyhó, melynek lakói ne érezzék ezen állam erkölcsi tekintélyét. (Élénk tetszés és éljenzés.) Nem fog ez menni nehézküdelmek nélkül, de ezeket szóló és kormánytársai meg fogják vinni önzetlentül, hiszen nagy céljak mellett az ő egyéniségük alig jöhet szóba. (Tetszés.) Hunyadmegye oly erélyes intelligenciájára emeli poharát. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) Barcsay Kálmán országgyűlési képviselő a szabadelvű összkormányt elteti. Kapeza Gyula főjegyző a főispánt a megye kittingő kormányzóját, Réthy Lajos tanfelügyelő a hölgyeket és a hölgyek nemes czélu társadalmi mozgalmában vezéresillagként tündöklő főispánját, Szentkereszty bárónt eltette. Szentkereszty báró főispán megemlékezve a belügyminiszter utjáról, ki úgy tűnik fel előtte, mint azon hadvezér, a ki a döntő pillanatban saját maga vezeti csapatját a győzelemre, azokra emeli poharát, kik mint Erdélyben idegenek, a minisztert fáradságos útja alatt kísérték. -- Boneza Miklós orsz. képviselő, mint egyik vendég, kijelenti, miszerint ezen utnak az az eredménye, hogy most már látszik, hogy a felajánlott békejobbot visszautasítják, mi azonban ne szünjünk a törvényes rendet mindamellett békülékenységgel, atyai szeretettel és politikai bölcsességgel mindig megővni a rakonezatlankodók daczára. Ily magatartás mellett a sikernek biztos záloga az a hatalmas intelligencia, a melyet szóló ez ut alatt mindenütt tapasztalt és ezért Erdély intelligenciájára emeli poharát. Lázár György tisztí főügyész a magyar államvasutak jelenlevő képviselőjét, Potyondi üzletvezetőt elteti, Solyom-Fekete Ferencz törvényszéki elnök a jelenlevő orsz. képviselőket, Jóska Gábor bárót, Nopcsa Elek bárót, Barcsay Kálmánt, Thoroczkay Miklós gróft és Boneza Miklóst, Kerekes tanár Hieronymi minisztert, Nopcsa Elek báró a sajtó képviselőit elteti. Majd Sturm Albert beszél, a „Pester Lloyd“ munkatársa s bizonynyára nagyon szép és okos dolgokat beszélhetett az, ki olyan szépen tud írni, de gyenge szava úgy elveszett kétszáz étköző ember zsongásában, hogy csak a közvetlen szomszédok között értették meg azt, a mit mondott. Felállott azután Székely ur, s erőteljes csengő hangon kezdett minket, szegény, elmaradt falusiakat oktatni; elmondta, a mit bizony ő kegyelme nélkül nem is tudtunk volna, hogy a hirlapirodalom hazánkban harmincz év óta nagyon fellendült, hogy ezt a hirlapírók tették, kik igen finom műveltségű, tanult emberek, kikről, mint egy elismert nagyhatalmasság képviselőiről nem illik csak a feketekávéval megemlékezni! -- Barcsay Kálmán Hollaki alispánra, Kerekes tanár pedig rigmusokban a hölgyekre emeli poharát. Végül még Hieronymi miniszter emelt

jártunk. Éjfélt után nemsokára a szünóra következett. Kimentünk a kertbe és vacsorához álltunk. Vacsora után a souper-csárdás következett, mely másfél óráig is eltartott a sok újrázással.

Török Árpád és többen a kertben foglaltak helyet egy asztalnál. Itt újból László Zsigmondról szól az ének, ki a szellemességtől duzzadt és ötletein saját maga is nagyokat nevetett. Ezek a nevetések buzdították Finna János megyei aljegyzőt, ki az öreg urat teljesen belelovalta a kedélyességbe. Mondott nagyszerű pohárköszöntőket az öreg úr. Londoni élményeiről és tengeri utazásairól is megemlékezett. Olyant mulatott egyet Zsiga bácsi, hogy a 48 előtti időkben sem. Körülállták az öreget s nagy áhitattal hallgatták, mint valami haruspexit.

Lassan-lassan virradni kezdett és kelet felől pir-kadt az égboltozat. Egy gyorspolkázás után a négy óra is beköszöntött, amidőn az egész társaság oszolni kezdett. Többen a Puy László házába tértünk vissza és úgy nála, mint Török Árpád főszolgabírónál kittingő reggelivel vártak Puy Lászlóné és Török Árpádné úrasszonyok. Mindkét úrhölgy rendkívüli előzékenység és mintaszerű háziasszonyi szivességgel lekötelezték vendégeiket. Reggeli után az arnyas fák alá telepedve, bár némileg elfáradva, kellemes eszegegéssel töltöttük időnket. László Zsiga bátyánk elemében érezte magát és a pattantyust és fricskázót is bemutatta, kecsesen illetve-billegetve magát a muzsika ütemeire. Fel is diszitették a leveli béka díszrend zöld lapujával.

A juliálison résztvevő hölgyek névsorát a következőkben közlöm: asszonyok: Balázs Farkasné, Balázs

szót. Röpke szó ugymond, hogy rossz a közigazgatásunk, pedig meggyőződése, hogy nincs ország, mely kevesebb költséggel jobban volna kormányozva, mint Magyarország, (tetszés) úgy vagyunk vele, hogy panaszkodunk folyton bajaink felett, de azután mint a mohamedán hitregebeli emberek, mégis csak azon zsák után nyulunk, melybe a saját bajaink vannak bevarrva. Kétségtelen, hogy a közigazgatási reform szükséges, de az is épp oly kétségtelen, hogy számos megye tisztikara a mai állapot mellett is buzgón, önzetlenül igyekezik megfelelni feladatának. Hunyadvármegye derék közigazgatási tisztikarát élteti. (Élénk éljenzés.)

Közel az éjfél órához felkelt a minister s elhagyta a termet; ez jel volt az általános oszláshoz, ámbár még sokan helyeiken maradtak együtt, némelyek folytatva a borközi mulatozást reggelig.

A minister a főispán kíséretében kihajtatott a vasuti állomásra s ott aludt szalonkocsijában, melyet a reggeli express vonathoz csatoltak s ezzel utazott el családjához, a hevesmegyei Mártfűre.

Hieronymi a hunyadvármegyei fogadtatással a legnagyobb mértékben meg van elégedve.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatási m. kir. minister Székely Sándorné Márkus Anna okleveles tanítónő a szászvárosi állami elemi iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Díszes esküvő** volt f. hó 24-én délelőtt a pestmegyei Szent-Endrén; az ottani rom. kath. plébániatemplomban vezette ugyanis oltárhoz Pogatschnigg Guidó, jónévű zeneszerző id. Ábrányi Cornél unokáját, Ság Mariska kisasszonyt, Ság József zenetanár bájos és művelt leányát. Az esküvőn nagyszámu, díszes közönség volt jelen; a vőlegény Déván lakó családja részéről ott volt édes anyja és egyik nővére Elvina k. a. Az ifjú pár a mézes hetek egy részét Déván, a szülői házában tölti.

— **Athelyezés.** Iszlay István bajesdi tanító saját kérésére áthelyeztetett a nagy-ági áll. elemi iskolához.

— **A minister köszönete.** A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. minister Barcsay Kálmánnak, a ki az 1892. és 1891. évi karácsony-ünnepen a kisbarnai áll. népiskola szegény tanulói közt mintegy 15—15 forint értékű ruhaneműt osztott ki, őszinte elismerését és köszönetét fejezte ki. Ugyancsak a közoktatási minister a „Dévai Előlegezési Szövetkezetnek“ is köszönetét nyilvánította, a miért a dévai állami tanítóképezde ifjúsági önképzőkörre részére 80 koronát adományozott.

— **Halálozás.** Özvegy csiktaplócza Lázár Lajosné, szül. Farkas Antónia Gura-Dobrán, élte 63-ik évében, folyó hó 22-én hirtelen és váratlanul szívizéhdülésben halt meg. Az általános tisztelt és becsült urnő halála nem csak gyermekeit, vejét és rokonait ejtő mély gyászba, hanem megye-

Ferenczné, Benkő Dezsőné, Bernád Miklósné, Bíró Józsefné, Bordán Istvánné, id. Buda Gézáné, özv. Csulay Albertné, Frischholz Jenőné, Fischer Mórné, özv. Gidófalvy Sándorné, özv. Gál Istvánné, Herczeg Andrásné, dr. Jäger Ferenczné, Kerpelyné, dr. Lengyel Józsefné, Lukács Antalné, özv. Mara Györgyné, Meskó Lukácsné, Naláczy Gézáné, Orincsay Lászlóné, Pataky Árpádné, özv. Pogány Albertné, özv. Ponory Istvánné, Puy Árpádné, Puy Lászlóné, Rafael Ignáczné, Stock Edéné, Török Árpádné, Vladonya Sámuelné, özv. Vots Ottóné, Ungár Mórné, stb.; leányok: Barcsay Margit, Barcsay Vilma, Bernád Etelka, Bernád Gizella, Bernád Mariska, Balázs Vilma, Balog Ida, Gál Ilona, Gidófalvy Etelka, Goós Vilma, Herczeg Minerva, Lukács Birike, Mara Margit, Mara Tini, Mara Elluska, Mara Ilonka, Meskó Emma és Irma, Vladonya Kornélia, stb. Többet nem jegyezhettem meg, s ezen névsort is egy tudósító collegántól kaptam.

Még meg kell emlékeznem Puy Árpád puji körjegyző erőmutatványairól, ki egy nagy kerek asztalt fogai közé kapva, egy czepperlit végig járt a szímben. Puj vice — Kinizsije tempósan és bologatóan iringált az asztallal.

A vendégek egyrésze aztán a 8 órai vonattal elutazott Pujról, másrésze azonban még estig ott maradt. Mi a vasuti kocsiban szundikáltunk és elmerengtünk a juliális kedves emlékeink, s a zene dallama folyton fülünkbe csengett.

Ezzel befejezem referámat és kérem a pujiakat, hogy rendezzenek minden évben ilyen kedélyes időtöltést.

PRIAMUS.

szerte is őszinte mély részvétet keltett. Temetésére, mely folyó hó 24-én Gura-Dobrán történt meg, Déváról is nagyon sokan mentek el. Áldás és béke lebegjen sirja fölött!

— **Hetyey Gábor** †. A dévai nemzeti casinó, a polgári leányiskola és tanítóképezde faláról lefüggő gyászlobogó jelezte, hogy Hetyey Gábor aképezde igazgatója, a leányiskolai gondnokság tagja, a tanítóképezdei tanárok országos egyesületének alelnöke és tiszteletbeli tagja meghalt mult szombaton, július 21-én Budapesten, az üllői-úti klinikán, hosszas szenvedés után. Halála, habár nem jött váratlanul, általános részvétet keltett. Hetyey született 1841-ben Fehérvármegyében; tanulmányait befejezve, először Budán nyert alkalmazást, majd Székely-Kereszturra nevezték ki a tanítóképző intézethez rendes tanárrá. Déván Sándor Domokost váltotta fel mint igazgató. Iskolai teendői mellett az irodalmat is művelte. 1886-ban az itteni tanárok közreműködésével, szellemi és anyagi támogatásával megindította a „Magyar Tanítóképző“ című tanügyi lapot. E lapban küzdött a tanítóképző intézeti tanárok fizetés javításáért, s igyekezett a képezdei tanároknak a testületi szellemet, az összetartást élesztgetni; működésének meg is lett a sikere, mert megalakult 1889-ben a tanítóképző intézeti tanárok országos egyesülete, mely átvette a „Magyar Tanítóképző“, s mely élénk testületi életet létesített a tanítóképző tanárok közt. Egy kötet gyermekverse is jelent meg „Gyöngyvirágok“ czímen. Költeményei a gyermek naív érzelmeket s gondolatokat élénken s igazi közvetlenséggel tolmácsolják, a miért nagy tetszést is arattak. Hetyey haláláról úgy a helybeli tanítóképző tanárok, mint a tanárok országos egylete gyászjelentést adtak ki; a helybeli kartársak, kiket a temetésen Szöllősy Lajos képviselt, ékes koszorút is helyeztek a ravatalra. Temetésén jelen volt a Budapesten időző Pogány György ny. főispán is. — Életének jóra törekvő küzdései után találjon csendes síri nyugalmat!

— **Halálozás.** Soltész József, városunk egyik tisztos öreg polgárát f. hó 26-án temették el, nagyszámu közönség részvétele mellett. Mint a dévai ev. ref. egyházközség egykori egyházfia és Déva város bites becsülete köztiszteletben állott, mint jó férj és családapa pedig örökre felejthetetlen marad övéi előtt. Nejével, most már özvegyével 54 esztendő töltött házasságban, melyből összesen 14 gyermek született. Most 5 élő gyermek, 3 vő, 1 meny és 7 unoka kísérték az örök nyugalom helyére. A 76 évet élt öreg polgár koporsója fölött Szóts Sándor helybeli ref. lelkész tartott megható emlékbeszédet és imát. Temetésén a városi hatóság és az ipartestület tagjai nagy számban jelentek meg. Nyugodjék békével!

— **Villámcsapás.** F. hó 18-án a délutáni órákban, hatalmas zivatar keletkezése folytán a villám lecsapott, s a gonzágai gör. kel. templom tornyát nagyon megrongálta.

— **Tűzvész.** Csüttörtőkről péntekre éjjel, mindjárt éjjel után kúrtszó és dobpergés verte fel csendes városunk fáradt lakosságát; a Mannheim és Blum czég tulajdonát képező Csáklány-féle csűr állott lángokban; égett a csűr és égett a benne felhalmozott 7—8 száz métermázsza cserhaj. Nagy volt a veszély, mert a csűr körül van felhalmozva egy pár ezer méter száraz tűzifa is. Szerencsére az idő csendes volt, a Cserna közel, a tűzoltók s az ezek támogatására Liszkay parancsnok által kivezényelt 120 főnyi honvédség derekas munkája, Géber Károly rendőrkapitány körültekintő intézkedései, mindezek együtt véve elhárították városunkról a nagyobb veszélyt; a csűr s a benne levő cserhajkészlet legnagyobb része elégett ugyan, de a tűzifakészlet megmentetett. A kár több ezer forint, biztosítva volt a csűr és 400 métermázsza cserhaj. A tűz keletkezésének okát a legerélyesebb rendőri nyomozás sem tudta kideríteni; a csűr belülről gyuladt ki, lehet a munkások gondatlanságából, lehet szándékos gyújtogatás folytán.

— **A magyarnyelvi póttanfolyam,** melyre a dévai állami tanítóképezdebe közel 100 tanító jelent meg 8 törvényhatóság területéről, állandó kitartással és jó sikerrel működik. Ugy a vezetők, valamint a hallgatók jó kedvvel végzik teendőiket. Határozottan meglátszik már a magyar beszédben elért haladás. A tanfolyam hallgatói a képezde díszes lobogója alatt vonultak ki Hieronymi belügyminister fogadására, a ki buzditó szavakat intézett hozzájuk.

— **Öngyilkosság.** Igna a Zsuzsa dévai illetőségű s itt lakó, mintegy 50 év körüli nő, mint mondják családi viszálykodás miatt f. hó 25-én reggel nekiment a Marosnak, s mielőtt megakadályozhatták volna, beleugrott. Csakhamar kifogták a vízből, de már meg volt halva.

— **Déva pizsokfészek.** A „Pester Lloyd“ július 26-iki számának vezércikkében méltatja a belügyminister erdélyrészi utazását, s a többi közt constatalja, hogy Torda, Gyulafehérvár és Déva valóságos pizsokfészek.

— **Kincstári faraktár lesz ismét Déván a jövő télére a Dobolyi-utczában.** Pár évvel ezelőtt, mikor tüzi fában nagy hiányt szenvedtek a dévaiak, épen lapunk szólalt fel ez ügyben; Terboecs Bertalan kincstári főerdész buzgalma létre is hozta a faraktárt; a tél hidege ellen most már nyugodtabban tekinthetünk, mert a kincstáron kívül gazdag faraktára van még a Mannheim és Blum czégnek is.

— **Elgázolás.** Kedden este, mikor a vármegye-ház erkélyén működő katonazenét nagy utczai közönség is hallgatta, Krisán Ferencz bérkocsis gyors és vigyázatlan fordulás közben elgázolta Schwarz Zsigmond dévai vendéglős édes anyját, súlyos sérüléseket okozva.

— **Vizbefúlt gyermek.** Kéz Juon kéméni illetőségű, mintegy 14 éves fiú, közséje határában marhakat legeltetett; ezek a déli hőség elől a Maros vizébe menekültek; szerencsétlenségére követte példájokat a fiú is, kit azonban az ár elragadott s holtan a dévai határig hozott, hol a hullát Russ Miklós kőműves fogta ki, s az esetet a hatóságnak bejelentette.

— **A hőség felment árnyékban is 40 C. fokig.** A törökbuza nem tud kötni; az egész tenyészet kisült. A kik Déván vannak, az uszodába menekednek, de ott is hiányzik a felüdítő zuhany, mert a csekély víz-állású Cserna nem bírja forgatni a kútvizemelő kereket. Ma reggelre hatalmas eső hűtő le a fűledt léget s üdítő fel az eltikkadt természetet.

— **Déva város 1891. és 1892-ik évi zárszámadásai** most vannak vizsgálat alatt. Örömmel értesültünk hogy ezen, összesen közel egy félmillió forintról szóló számadásokat a vizsgáló bizottság teljesen rendben levőknek találta s a pénztári kezelési tisztaságát, pontosságát és szakértelemre valló szabátosságát méltányló elismeréssel készült kitüntetni. Ezt annál szívesebben említjük fel, hogy a város derék pénztárnoka Dávid József ellen tudatlan és roszakaratu emberek által, pár nappal ezelőtt légből kapott, alaptalan hírek terjesztettek, melyek a város közönségének egy részét a szó igaz értelmében nyugtalanították. A vizsgáló bizottság jelentése nemsokára teljes világosságot derít ez ügyre, igazságot szolgáltatva a méltatlanul gyanúsított pénztárnoknak.

— **Adományok a dévai ev. ref. templom és torony restaurálási költségeire,** Julius 15-től—26-ig: Almaseszku György (Déva) 2 frt, Szathmáry György ministeri tanácsos gyűjtése (Budapest) 21 frt, kir. pénztügyi bírtossági (Privigye) 12 frt 65 kr, Zemplénmegye alispánja (Sátoralja-Ujhely) 1 frt, Debreczen szab. kir. város pénztára 20 frt. Összesen 56 frt 65 kr. Fogadják mindnyájan gyülekezetem forró köszönetét. Az eddig begyűlt adományok összege 8748 frt 53 kr. Költség 420 frt. Takarékpénztárban kamatozó alap 8328 frt 53 kr. Déva, 1894. július 26. Szóts Sándor, reform. lelkész.

Nyilttér.)*

Nyilvános köszönet.

Nem mulaszthatjuk el, hogy ez uton is leghálásabb köszönetünknek kifejezést ne adjunk Liszkay m. kir. honvédszázados, zászlóalj-parancsnok urnak, valamint Géber Károly rendőrkapitány urnak és a dévai önkéntes tűzoltóságnak, s különösen az annak élén működő Tóth Ferencz alparancsnok és Stasney Albert pénztárnok urnaknak, azért, hogy a f. hó 26-án éjjel a tulajdonukat képező csűrben keletkezett tűz alkalmával buzgó, önfeláldozó és szakavatott működésük által lehetővé tették, hogy a tűz localizáltassék s így az ott felhalmozott egyéb készletek megmentessenek.

Déva, 1894. évi július 27-én.

Mannheim és Blum.

*) E rovat alatt megjelenő közleményért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Laptulajdonos: Réthi Lajos.
Felelős szerkesztő: Kun Róbert.
Kiadó: Hirsch Adolf.

Sz. 3891—1893.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hátszegi kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság a magyar kir. államkincstár Lázár György dévai tisztii főügyész által képviselt végrehajtónak ifj. Herczeg Ferencz gonzágai lakos hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni ügyében közhírré teszi, hogy végrehajthatónak 58 frt 46 kr eddig megállapított per és végrehajtási, valamint a jelenlegi 7 frt és a még felmerülő költségek iránti követelésének, továbbá

